

Hedelmäpuun istutus ja leikkaus

Omenapuut, luumut, kirsikat ja päärynät kukkivat ja tuottavat parhaimman sadon aurinkoisella tai vain kevyesti varjoisalla paikalla. Runsasmultainen ja hikevä kasvualusta on vähintään 60 cm syvä ja 80 cm leveä. Jotta liika vesi poistuu nopeasti ja maa lämpiää kunnolla, istutusalue kannattaa salaojittaa ja nostaa 10–30 cm ympäristöään korkeammalle. Peruslannoita ja -kalitse maa.

Astiataimia voi istuttaa koko sulan maan ajan varhaisesta keväästä myöhäiseen syksyyn. Mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä parempi on istuttaa keväällä, jolloin taimelle jää enemmän aikaa juurtua ensimmäisenä kasvukautena. Lannoita lisäksi maltillisesti.

Istuta taimi pystysuoraan ja samaan syvyyteen missä se on kasvanut taimitarhalla. Rungon alaosassa näkyvän paksunnoksen, jalontamiskohdan, on kuitenkin jätävä aina maanpinnan yläpuolelle.

Taimivälit

Istuta puut yksittäin, ryhmään tai riveihin. Tässä mainitut taimivälit ovat suuntaa-antavia, sillä paras mahdollinen istutusväli riippuu lajikkeesta, perusrungosta ja leikkaustavasta. Kapealataisille pilariomenapuille riittää 1–1,5 metrin väli. Istuta hillittykasvuiset omenapuut 2–3 metrin ja voimakaskasvuiset omenapuut 4–5 metrin välein. Sijoita myös päärynäpuut 4–5 metrin välein. Luumu- ja kirsikkapuille sopii 3–4 metrin taimiväli.

Istutusleikkaus

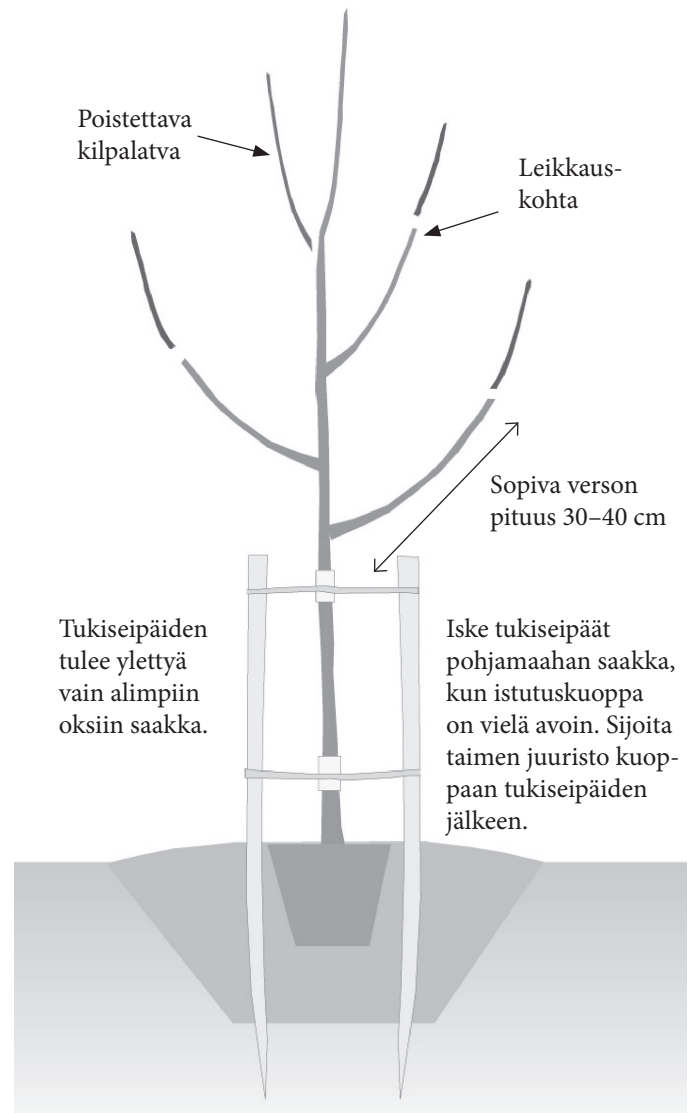
Leikkauksilla latvasta tulee ilmava ja oksakulmista laajat, jolloin ne tuottavat aiemmin hedelmiä ja kestävät paremmin hedelmien painon. Tee istutusleikkaus keväällä ja vain tarvittaessa. Leikkaa versot sentti terveeseen silmun yläpuolelta, jotta silmu ei vahingoitu.

Lyhennä pääversoa, jos se on epätavallisen pitkä. Lyhennä tarvittaessa myös sivuversoja, jotta ne haarahtavat. Sopiva verson pituus on 30–40 cm. Poista mahdolliset kaksois- eli kilpalatvat, terävässä kulmassa tai latvuksen sisään kasvavat sivuversot. Kuolleet, heikot ja vioittuneet oksat joutuvat myös pois.

Tue ja suojaa runko

Hedelmäpuun taimi kaippaa tukea 1–2 vuoden ajan, kunnes sen juuristo on riittävän vahva ja laaja pitääkseen puun suorassa tuulista huolimatta. Erityisen hillitykasvuisille perusrungoille vartettuja puita voi joutua tukemaan koko niiden elinajan. Sido puun runko tukiseipäisiin kahdesta kohdasta. Jotta siteet eivät hankaisi rungon kuorta rikki, kiedo rungon ympärille pehmike, esim. vaahtomuovia. Löyhennä siteitä sitä mukaa kun runko kasvaa paksuutta.

Hedelmäpuiden kuori on jänisten, hirvien ja myyrien herkkua. Runko ja alimmat oksat voi suojata verkoilla ja vaikkapa spiraalirungonsuojilla jo istutettaessa.

Hoito istutuksen jälkeen

Kastele säännöllisesti, kunnes taimi on juurtunut ympäröivään maahan ja versot ovat alkaneet kasvaa. Kastele harvoin, mutta kullakin kerralla niin runsaasti, että maa kastuu koko juuriston syvyydeltä. Anna nuorelle puulle kerralla noin 20–30 litraa vettä.

Poista nuoresta **omena- ja päärynäpuusta** varhain keväällä suoraan ylöspäin kasvavia versoja, joihin kehittyy hitaasti kukkia. Vaihtoehtoisesti voit taivuttaa oksia kesällä painojen tai narujen avulla vaakasuojaan, jolloin oksiin kehittyy kukkia aiemmin.

Luumu- ja kirsikkapuut tarvitsevat vain vähän leikkausta ja isommat leikkaukset kannattaa tehdä varhain keväällä suojasäällä ennen kuin runsas keväinen kumivuoto alkaa. Vaihtoehtoisesti leikkauksen voi tehdä elo-syyskuussa. Jos luumun oksat kasvavat yli 50 cm kesässä, hillitse kasvua lopettamalla typpilannoitus.